

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 49/17
Λουξεμβούργο, 10 Μαΐου 2017

Απόφαση στην υπόθεση T-754/14
Michael Efler κ.λπ. κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής περί μη καταχώρισης της πρότασης ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών «Stop TTIP»

Η πρόταση αυτή δεν συνιστά απαράδεκτη ανάμειξη σε μια εν εξελίξει νομοθετική διαδικασία, αλλά έγκαιρη και θεμιτή έναρξη δημοκρατικού διαλόγου

Τον Ιούλιο του 2014, μια επιτροπή πολιτών, μέλος της οποίας ήταν ο Michael Efler, υπέβαλε στην Επιτροπή αίτημα καταχώρισης της πρότασης ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών¹ με την επωνυμία «Stop TTIP». Με την πρόταση αυτή ζητείται ουσιαστικά από την Επιτροπή να προτείνει στο Συμβούλιο την ανάκληση της εξουσιοδότησης για τη διαπραγμάτευση της TTIP² και, εν τέλει, τη μη σύναψη της CETA³.

Συγκεκριμένα, με την πρόταση αυτή επιδιώκεται:

- να παρεμποδιστεί η σύναψη της TTIP και της CETA, επειδή τα σχέδια των συμφωνιών αυτών περιέχουν πλείονα κρίσιμα σημεία (διαδικασίες επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτών και κρατών, διατάξεις περί συνεργασίας), τα οποία αποτελούν απειλή για τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου
- να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι αδιαφανείς διαπραγματεύσεις να οδηγήσουν σε αποδυνάμωση των κανόνων προστασίας των εργαζομένων, κοινωνικής προστασίας, προστασίας του περιβάλλοντος, προστασίας της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των καταναλωτών, καθώς και να αποτραπεί η απορρύθμιση των δημοσίων υπηρεσιών (π.χ. ύδρευση) και του πολιτισμού
- να υποστηριχθεί «μια διαφορετική εμπορική και επενδυτική πολιτική εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Με απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου⁴, η Επιτροπή αρνήθηκε την καταχώριση της πρότασης αυτής. Κατά την Επιτροπή, η πρόταση βρίσκεται εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων δύναται να υποβάλει πρόταση *νομικής πράξης* της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών.

¹ Ο κανονισμός περί ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών προβλέπει ότι οι πολίτες της Ένωσης, εφόσον αριθμούν τουλάχιστον ένα εκατομμύριο και προέρχονται από το ένα τέταρτο τουλάχιστον των κρατών μελών, μπορούν να λαμβάνουν την πρωτοβουλία να καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις επί θεμάτων στα οποία οι πολίτες αυτοί θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών. Πριν αρχίσουν τη συλλογή του απαιτούμενου αριθμού υπογραφών, οι διοργανωτές της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών υποχρεούνται να υποβάλουν τη σχετική πρόταση στην Επιτροπή, η οποία εξετάζει, ειδικότερα, το αντικείμενό της και τους σκοπούς της. Η Επιτροπή μπορεί να αρνηθεί την καταχώριση της πρωτοβουλίας εφόσον το αντικείμενό της ευρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων δύναται να υποβάλει στον νομοθέτη της Ένωσης πρόταση νομικής πράξης για την εφαρμογή των Συνθηκών.

² Με απόφαση της 14ης Ιουνίου 2013, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου, η οποία εν συνεχεία ονομάστηκε «Διατλαντική Εταιρική Σχέση Συναλλαγών και Επενδύσεων» (στα αγγλικά: Transatlantic Trade and Investment Partnership ή TTIP).

³ Με απόφαση της 27ης Απριλίου 2009, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τον Καναδά με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου, η οποία εν συνεχεία ονομάστηκε «Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία» (στα αγγλικά: Comprehensive Economic and Trade Agreement ή CETA).

⁴ Απόφαση C(2014) 6501.

Κατόπιν τούτου, η επιτροπή πολιτών προσέφυγε στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αίτημα την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο κάνει δεκτή την προσφυγή και ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής.

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τη θέση της Επιτροπής ότι η απόφαση ανάκλησης της εξουσιοδότησης έναρξης διαπραγματεύσεων για τη σύναψη της ΤΤΙΡ δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών. Κατά την Επιτροπή, μια τέτοια απόφαση δεν εμπίπτει στην έννοια της νομικής πράξης, καθώς η εξουσιοδότηση δεν εμπίπτει ούτε αυτή στην εν λόγω έννοια, διότι έχει προπαρασκευαστικό χαρακτήρα και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι η δημοκρατική αρχή, η οποία, συγκαταλέγεται στις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης, καθώς και ο ειδικός σκοπός του μηχανισμού της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών (ο οποίος συνίσταται στη βελτίωση της δημοκρατικής λειτουργίας της Ένωσης, διά της παροχής σε κάθε πολίτη του γενικού δικαιώματος συμμετοχής στη δημοκρατική ζωή της Ένωσης) επιτάσσουν να γίνει δεκτή η ερμηνεία κατά την οποία η έννοια της νομικής πράξης περιλαμβάνει νομικές πράξεις όπως η απόφαση έναρξης διαπραγματεύσεων για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας η οποία (όπως η ΤΤΙΡ και η CETA) αποσκοπεί αναμφισβήτητα στην τροποποίηση της έννομης τάξης της Ένωσης.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, ακόμη, ότι δεν δικαιολογείται η εξαίρεση από τον δημοκρατικό διάλογο των νομικών πράξεων που αποσκοπούν στην κατάργηση απόφασης με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων με σκοπό τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας, όπως και των πράξεων που έχουν ως αντικείμενο τη μη υπογραφή και τη μη σύναψη τέτοιας συμφωνίας.

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα της Επιτροπής ότι οι πράξεις που καλείται, σύμφωνα με την επίδικη πρόταση, να υποβάλει στο Συμβούλιο θα συνιστούσαν απαράδεκτη ανάμειξη σε μια εν εξελίξει νομοθετική διαδικασία. Συγκεκριμένα, σκοπός της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών είναι να παρασχεθεί στους πολίτες της Ένωσης η δυνατότητα να μετέχουν περισσότερο στη δημοκρατική ζωή της Ένωσης, εκθέτοντας αναλυτικά στην Επιτροπή τα ζητήματα που τίθενται από την πρωτοβουλία, καλώντας το εν λόγω θεσμικό όργανο να υποβάλει πρόταση νομικής πράξης της Ένωσης, αφού ενδεχομένως έχουν παρουσιάσει την πρωτοβουλία σε δημόσια ακρόαση διοργανωθείσα από το Κοινοβούλιο, και προκαλώντας, συνεπώς, τον δημοκρατικό διάλογο, χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να αναμείνουν τη θέσπιση της νομικής πράξης της οποίας η τροποποίηση ή κατάργηση εν τέλει ζητείται.

Η παραδοχή της δυνατότητας αυτής δεν θίγει ούτε την αρχή της θεσμικής ισορροπίας, η οποία αποτελεί χαρακτηριστικό της θεσμικής διάρθρωσης της Ένωσης, καθώς εναπόκειται στην Επιτροπή να αποφασίσει εάν θα ανταποκριθεί στο αίτημα ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών, η οποία έχει καταχωριστεί και συγκεντρώσει τις απαιτούμενες υπογραφές, παρουσιάζοντας, μέσω ανακοίνωσης, τα νομικά και πολιτικά συμπεράσματά της σχετικά με την πρωτοβουλία, τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί και, ενδεχομένως, τους λόγους για τους οποίους θα προβεί ή όχι στις εν λόγω ενέργειες.

Κατά το Γενικό Δικαστήριο, δεν υφίσταται κανένας λόγος που να αποκλείει το να συνίστανται οι ενέργειες στις οποίες ενδεχομένως προτίθεται να προβεί η Επιτροπή στην υποβολή πρότασης στο Συμβούλιο να θεσπίσει τις νομικές πράξεις που ζητούνται με την επίδικη πρόταση. Αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται η Επιτροπή, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης ουδόλως εμποδίζονται να διαπραγματευθούν και να συνάψουν νέες διατλαντικές συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου μετά τη θέσπιση από το Συμβούλιο των πράξεων που αποτελούν αντικείμενο της πρότασης αυτής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106